

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з
навчально-методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
«31» серпня 2026 р.

Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Освітньо-професійна програма:	«Практична психологія»
Освітній рівень:	Другий (магістерський)
Статус дисципліни:	Вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	Українська
Семестр викладання	3

м. Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИКИ:

к. психол. н., доцент,

доцент кафедри психології

Олег ЗАПУХЛЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри психології

протокол № 1 від 28.08.2026

завідувач кафедри психології

Олена ХАЛІК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олександра ПИТЛЮК-СМЕРЕЧИНСЬКА

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №1 від 31.08.2026 р.

е-mail	oleh.zapukhliak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра психології, 316 аудиторія
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога»

Навчальна дисципліна «Супервізійно-інтервізійні практики в роботі психолога» спрямована на формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь щодо використання супервізії та інтервізії як інструментів професійного розвитку, забезпечення якості психологічної допомоги та підтримання професійної стійкості психолога.

Зміст дисципліни охоплює теоретико-методологічні й етичні засади супервізійно-інтервізійної практики, основні моделі супервізії, формування супервізійного альянсу, укладання контракту, організацію групової інтервізії та методи аналізу професійних випадків. Особлива увага приділяється моделям Дж. Бернарда, К. Столтенберга, П. Гокінса та Р. Шохета, а також особливостям балінтівських груп.

Розглядаються питання супервізійної підтримки психологів, які працюють із кризовими станами, травматичним досвідом і наслідками війни, профілактики професійного вигорання та вторинної травматизації. Практична підготовка передбачає аналіз професійних випадків, моделювання супервізійних зустрічей, розв'язання етичних дилем, проведення навчальної інтервізії та розвиток навичок професійної рефлексії й конструктивного зворотного зв'язку.

Метою вивчення дисципліни «Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога» є формування теоретичних знань і практичних умінь щодо використання супервізійно-інтервізійних практик у професійній діяльності психолога, розвитку здатності до рефлексивного аналізу професійних випадків, етично обґрунтованого ухвалення рішень, конструктивної колегіальної взаємодії, підтримання професійної стійкості та планування безперервного професійного розвитку.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Сформуванню розуміння сутності, функцій, принципів і форм супервізії та інтервізії, їхнього значення для професійного розвитку психолога й забезпечення якості психологічної допомоги.

- Ознайомити здобувачів із провідними теоретичними підходами та моделями супервізії, сформувані здатність обґрунтовувати вибір моделі, ролі й фокусу супервізійної роботи відповідно до професійного запиту.
- Сформувані знання про професійно-етичні засади супервізійно-інтервізійної взаємодії та розвинути вміння аналізувати етичні дилеми, дотримуватися конфіденційності, професійних меж і принципів відповідальності.
- Розвинути вміння формулювати супервізійний запит, структурувати представлення професійного випадку, застосовувати рефлексивні запитання, висувати альтернативні професійні гіпотези та визначати можливі напрями подальших дій.
- Сформувані практичні навички участі в супервізійній та інтервізійній взаємодії, укладання навчального супервізійного контракту, надання й отримання конструктивного зворотного зв'язку.
- Ознайомити з організаційними моделями групової супервізії та інтервізії, розвинути вміння брати участь у структурованій інтервізійній зустрічі, аналізувати групову динаміку й підтримувати психологічну безпеку професійного обговорення.
- Сформувані здатність розпізнавати ризики професійного виснаження, вторинного травматичного стресу та вікарної травматизації, визначати можливості й межі супервізійної підтримки психологів, зокрема в умовах роботи з наслідками війни.
- Розвинути рефлексивну компетентність, уміння оцінювати результати супервізійно-інтервізійної роботи, визначати власні професійні потреби та планувати подальший професійний розвиток.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- сутність, функції, принципи та форми супервізії й інтервізії, їхні відмінності від інших форм професійної підтримки;
- основні положення моделей супервізії Дж. Бернард, К. Столтенберга, П. Гокінса та Р. Шохета, можливості й обмеження їх застосування;
- професійно-етичні засади супервізійно-інтервізійної взаємодії, принципи конфіденційності, професійних меж і відповідальності;
- структуру супервізійного контракту, компоненти супервізійного альянсу, етапи супервізійного процесу та методи аналізу професійних випадків;
- особливості організації групової супервізії, структурованої інтервізії та балінтівських груп, принципи конструктивного зворотного зв'язку;
- чинники професійного вигорання, вторинного травматичного стресу та вікарної травматизації, особливості супервізійної підтримки психологів, які працюють із наслідками війни;

- принципи професійної рефлексії, критерії оцінювання результативності супервізійно-інтервізійної роботи та способи планування професійного розвитку.

Уміти:

- визначати доцільність використання супервізії та інтервізії відповідно до професійної ситуації, обґрунтовувати вибір супервізійної моделі, ролі й фокусу роботи;
- формулювати супервізійний запит, структуровано представляти професійний випадок, застосовувати рефлексивні запитання та висувати альтернативні професійні гіпотези;
- розробляти проєкт супервізійного контракту, узгоджувати цілі й правила взаємодії, аналізувати етичні дилеми та дотримуватися професійних меж;
- застосовувати дискримінаційну та семифокусну моделі супервізії для аналізу навчальних професійних випадків;
- брати участь у структурованій груповій інтервізії, виконувати визначені ролі, аналізувати групову динаміку, надавати й отримувати конструктивний зворотний зв'язок;
- виявляти за матеріалами навчальних випадків ризики професійного виснаження та вторинної травматизації, визначати ресурси професійної стійкості й потребу в додатковій підтримці;
- здійснювати рефлексивний аналіз власних професійних рішень, оцінювати результативність супервізійно-інтервізійної роботи та розробляти індивідуальний план професійного розвитку.

Компетентності та програмні результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни «Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога»

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.	ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	
СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.	
СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.	
СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.	
СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.	
СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	12 г	2 г
	практичні	18 г	4 г
Самостійна робота	Самостійна робота	60 г	84 г
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я, Інтегративний підхід в консультуванні, Перша психологічна допомога та кризові інтервенції	не передбачені

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЙНО-ІНТЕРВІЗІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 1. Супервізія та інтервізія в системі професійної діяльності психолога (2 год.)

Супервізія як форма професійного розвитку, забезпечення якості психологічної допомоги та підтримки психолога. Освітня, підтримувальна й нормативна функції супервізії. Співвідношення понять «супервізія», «інтервізія», «наставництво», «особиста терапія» та «професійне консультування». Індивідуальна, групова й командна супервізія. Інтервізія як форма колегіального аналізу професійного досвіду.

Основні теоретичні підходи та моделі супервізії. Дискримінаційна модель Дж. Бернарда: ролі супервізора та фокуси супервізійної роботи. Інтегрована розвивкова модель К. Столтенберга: особливості супервізії на різних етапах професійного становлення психолога. Системний (семифокусний) підхід П. Гокінса до супервізійної взаємодії. Ролі супервізора, супервізанта й учасника інтервізійної групи. Можливості та обмеження супервізійно-інтервізійних практик у професійній діяльності психолога.

Питання для самостійного вивчення. Порівняльний аналіз супервізійних потреб психолога-початківця та досвідченого фахівця на прикладі конкретних професійних ситуацій. Переваги й обмеження зовнішньої та внутрішньоорганізаційної супервізії. Організаційні передумови створення сталої інтервізійної спільноти. Особливості супервізійної підтримки

психологів, які поєднують консультативну, викладацьку та управлінську діяльність [1; 4; 7].

Тема 2. Етичні засади супервізійно-інтервізійної взаємодії та супервізійний альянс (2 год.)

Професійно-етичні принципи супервізії та інтервізії: конфіденційність, інформована згода, відповідальність, повага до професійної автономії та недопущення шкоди. Етичні вимоги до представлення клієнтських випадків. Професійні межі та розподіл відповідальності між супервізором і супервізантом.

Супервізійний контракт: мета, структура, очікування, правила взаємодії та критерії завершення супервізійної роботи. Супервізійний альянс у контексті концепції робочого альянсу Е. Бордіна: узгодження цілей, завдань і формування професійних відносин. Довіра, психологічна безпека та конструктивний зворотний зв'язок. Компетентнісний та етично орієнтований підхід К. Фалендер і Е. Шафранске. Владна асиметрія, подвійні відносини та конфлікт інтересів у супервізійному процесі.

Питання для самостійного вивчення. Аналіз етичних дилем, що виникають у разі поєднання супервізором управлінської та підтримувальної функцій. Забезпечення конфіденційності й захисту персональних даних під час дистанційної супервізії. Особливості врегулювання конфлікту інтересів у невеликих професійних спільнотах. Алгоритм дій учасників інтервізійної групи в разі виявлення ризиків для безпеки клієнта [4; 9; 10].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУПЕРВІЗІЇ Й ІНТЕРВІЗІЇ

Тема 3. Організація супервізійного процесу та методи аналізу професійного випадку (2 год.)

Основні етапи супервізійного процесу: визначення професійного запиту, укладання домовленостей, аналіз випадку, формулювання висновків і планування подальших професійних дій. Супервізійний запит, його структура та критерії конкретизації. Розмежування труднощів клієнта, професійних труднощів психолога й організаційних чинників.

Структуроване представлення професійного випадку. Дискримінаційна модель Дж. Бернарда як основа визначення фокусу супервізійної роботи.

Семифокусна модель П. Гокінса та Р. Шохета: аналіз клієнта, професійних дій психолога, взаємодії з клієнтом і супервізійних відносин у ширшому професійному контексті. Методи аналізу професійної ситуації: рефлексивні запитання, аналіз професійних рішень, формулювання альтернативних гіпотез, моделювання можливих дій і рольове відтворення. Принципи конструктивного супервізійного зворотного зв'язку. Узагальнення результатів супервізійної зустрічі та їх використання в подальшій психологічній практиці.

Питання для самостійного вивчення. Порівняння можливостей дискримінаційної та семифокусної моделей супервізії для аналізу складних професійних випадків. Використання аудіо- й відеозаписів консультацій: методичні можливості, правові та етичні обмеження. Способи перевірки альтернативних професійних гіпотез після супервізійної зустрічі. Розроблення критеріїв оцінювання практичної корисності супервізійних рекомендацій [1; 4; 10].

Тема 4. Групова супервізія та інтервізія: організаційні моделі й групова динаміка (2 год.)

Групова супервізія та інтервізія як форми професійного навчання, колегіальної підтримки й розвитку рефлексивної компетентності психолога. Принципи формування супервізійних та інтервізійних груп. Організаційні умови проведення групових зустрічей: склад учасників, регулярність, розподіл ролей, правила взаємодії та відповідальність.

Структура інтервізійної зустрічі: представлення професійного випадку, уточнення запиту, висування гіпотез, колегіальне обговорення, узагальнення та рефлексія. Балінтівські групи М. Балінта як форма групового дослідження професійних відносин із клієнтом. Спільні характеристики та відмінності балінтівських груп і структурованої інтервізії. Особливості групової динаміки в супервізійно-інтервізійній роботі. Роль фасилітатора в забезпеченні психологічної безпеки, рівноправної участі й конструктивної взаємодії. Робота з опором, груповим тиском, конкуренцією та передчасними порадами.

Питання для самостійного вивчення. Організація інтервізійної роботи психологів, які дотримуються різних теоретичних підходів. Переваги й обмеження онлайн-інтервізії. Феномен групового мислення та його можливі наслідки для якості професійних рішень. Умови залучення зовнішнього супервізора до роботи інтервізійної групи. Особливості міждисциплінарної супервізії в закладах охорони здоров'я та освіти [1; 5; 6; 9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СУПЕРВІЗІЙНА ПІДТРИМКА ПРОФЕСІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА

Тема 5. Супервізія та інтервізія в підтриманні професійної стійкості й профілактиці емоційного вигорання психолога (2 год.)

Професійні стресори в діяльності психолога. Емоційне навантаження, вторинний травматичний стрес, професійна ізоляція та ризики емоційного вигорання. Підтримувальна функція супервізії: опрацювання професійних переживань, усвідомлення власних реакцій, відновлення професійної перспективи та мобілізація ресурсів. Супервізія як інструмент профілактики й корекції професійного вигорання в дослідженнях І. Астремської.

Супервізійна підтримка психологів, які працюють із кризовими станами, травматичним досвідом і наслідками війни. Особистісні, міжособистісні та організаційні чинники професійної стійкості. Інтервізія як ресурс колегіальної підтримки та подолання професійної ізоляції. Межі супервізійної допомоги та розмежування супервізії, особистої психотерапії й організаційних заходів профілактики вигорання.

Питання для самостійного вивчення. Порівняльний аналіз супервізійних потреб психологів, які працюють із військовослужбовцями, ветеранами, внутрішньо переміщеними особами та людьми, що пережили втрату. Вторинний травматичний стрес і вікарна травматизація: спільні та відмінні характеристики. Роль організаційної культури в забезпеченні ефективності супервізійної підтримки. Розроблення багаторівневої системи профілактики професійного виснаження психолога з урахуванням індивідуальних, колегіальних та організаційних ресурсів [2; 3; 9].

Тема 6. Професійна рефлексія та оцінювання результативності супервізійно-інтервізійної роботи (2 год.)

Професійна рефлексія як механізм розвитку компетентності психолога. Усвідомлення власних професійних установок, емоційних реакцій, обмежень і способів прийняття рішень. Рефлексивна позиція супервізанта: відкритість до зворотного зв'язку, критичний аналіз власної практики та відповідальність за професійний розвиток.

Компетентнісний підхід К. Фалендер та Е. Шафранске як рамка оцінювання результативності супервізії. Доказові підходи до клінічної

супервізії. Визначення індивідуальних навчальних потреб і формулювання цілей професійного вдосконалення. Критерії оцінювання супервізійного процесу: досягнення поставлених цілей, зміни професійної поведінки, якість супервізійного альянсу та задоволеність учасників. Можливості й обмеження оцінювання впливу супервізії на результати психологічної допомоги. Планування безперервного професійного розвитку за результатами супервізійно-інтервізійної роботи.

Питання для самостійного вивчення. Вплив професійної ідентичності психолога на готовність отримувати й використовувати супервізійний зворотний зв'язок. Можливості застосування рефлексивного щоденника та професійного портфоліо для аналізу індивідуальної динаміки професійного розвитку. Критичний аналіз сучасних емпіричних досліджень впливу супервізії на результати психологічної допомоги. Методологічні труднощі оцінювання ефективності супервізійних та інтервізійних практик. Перспективи дослідження результативності супервізії в українській психологічній практиці [4; 8; 9].

Зміст практичних занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЙНО-ІНТЕРВІЗІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Практичне заняття 1. Вибір моделі, ролі та фокусу супервізійної роботи (2 год.)

Застосування дискримінаційної моделі Дж. Бернард та інтегрованої розвиткової моделі К. Столтенберга до аналізу навчальних професійних ситуацій. Визначення ролі супервізора (викладач, консультант, психолог-консультант) і фокусу супервізійної роботи (навички втручання, концептуалізація випадку, персоналізація професійної взаємодії) відповідно до змісту запиту та рівня професійного розвитку супервізанта. Робота в малих групах із порівнянням альтернативних супервізійних рішень. Обґрунтування вибору моделі та аналіз її обмежень у конкретній професійній ситуації.

Завдання для самостійної роботи. Проаналізувати навчальний випадок, що містить суперечливі супервізійні потреби, та обґрунтувати вибір моделі, ролі й фокусу супервізійної роботи.

або

Здійснити порівняльний аналіз двох наукових публікацій, присвячених дискримінаційній та інтегрованій розвитковій моделям супервізії, визначивши їхні можливості й обмеження для підготовки психологів.

Практичне заняття 2. Укладання супервізійного контракту та формування супервізійного альянсу (2 год.)

Моделювання первинної супервізійної зустрічі в парах із почерговим виконанням ролей супервізора та супервізанта. Уточнення професійного запиту, узгодження цілей, завдань, очікувань, правил конфіденційності, способів надання зворотного зв'язку та критеріїв завершення супервізії. Відпрацювання навичок переговорів щодо умов супервізійного контракту. Спостереження й аналіз проявів супервізійного альянсу за компонентами Е. Бордіна: узгодження цілей, завдань та емоційний зв'язок. Надання взаємного зворотного зв'язку щодо якості встановлення професійного контакту.

Завдання для самостійної роботи. Адаптувати супервізійний контракт до ситуації, у якій супервізор одночасно виконує управлінські функції, передбачивши заходи запобігання конфлікту інтересів.

або

Проаналізувати емпіричне дослідження супервізійного альянсу та визначити чинники, що сприяють або перешкоджають його формуванню.

Практичне заняття 3. Ухвалення професійно-етичних рішень у супервізії та інтервізії (2 год.)

Аналіз навчальних кейсів, що містять порушення конфіденційності, подвійні відносини, владну асиметрію, конфлікт інтересів і ризики для безпеки клієнта. Застосування структурованого алгоритму етичного аналізу: визначення проблеми, зацікавлених сторін, відповідних етичних принципів, можливих рішень та їхніх наслідків. Рольове моделювання обговорення етичної дилеми в інтервізійній групі. Формулювання обґрунтованого рішення з урахуванням меж професійної відповідальності, компетентності та необхідності залучення додаткової допомоги.

Завдання для самостійної роботи. Підготувати письмовий аналіз етичної дилеми дистанційної супервізії, пов'язаної з використанням цифрових платформ, записів консультацій або передаванням клієнтської інформації.

або

Розробити алгоритм дій учасника інтервізійної групи в ситуації виявлення професійної помилки, яка може створювати ризик для клієнта.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУПЕРВІЗІЇ Й ІНТЕРВІЗІЇ

Практичне заняття 4. Формулювання супервізійного запиту та структуроване представлення професійного випадку (2 год.)

Підготовка й представлення навчальних або належно знеособлених професійних випадків. Визначення контексту психологічної допомоги, запиту клієнта, професійних дій психолога, труднощів і невизначеностей, що потребують супервізійного аналізу. Розмежування клієнтської проблематики, професійних труднощів психолога та організаційних чинників. Формулювання конкретного супервізійного запиту. Визначення можливих фокусів роботи за дискримінаційною моделлю Дж. Бернард. Відпрацювання рефлексивних та уточнювальних запитань. Надання зворотного зв'язку щодо повноти, логічності й етичності представлення випадку.

Завдання для самостійної роботи. Розробити універсальний шаблон представлення професійного випадку для супервізії з урахуванням специфіки обраного напрямку психологічної практики.

або

Підготувати два альтернативні супервізійні запити до одного навчального випадку, визначивши, як зміна запиту впливає на вибір фокусу супервізійної роботи.

Практичне заняття 5. Аналіз професійного випадку за семифокусною моделлю П. Гокінса та Р. Шохета (2 год.)

Застосування семифокусної моделі супервізії до аналізу навчального професійного випадку. Послідовне дослідження семи фокусів: клієнт і його ситуація; професійні дії психолога; взаємодія психолога з клієнтом; внутрішні реакції психолога; взаємодія супервізанта із супервізором; внутрішні реакції супервізора; ширший організаційний, соціальний і професійний контекст. Аналіз навчального транскрипту консультативної сесії та визначення інформації, релевантної для кожного фокусу. Відпрацювання переходу між фокусами залежно від змісту супервізійного запиту. Формулювання альтернативних професійних гіпотез і плану подальших дій психолога.

Завдання для самостійної роботи. Порівняти результати аналізу одного професійного випадку за дискримінаційною та семифокусною моделями супервізії, визначивши додаткові можливості кожної з них.

або

Проаналізувати етичні й методичні вимоги до використання аудіо- та відеозаписів психологічних консультацій у супервізійній роботі.

Практичне заняття 6. Проведення структурованої групової інтервізії (2 год.)

Організація навчальної інтервізійної зустрічі в малих групах. Розподіл ролей доповідача, фасилітатора, учасників та спостерігача. Послідовне відпрацювання етапів інтервізії: представлення професійного випадку, уточнення запиту, постановка запитань, формулювання гіпотез, колегіальне обговорення та підсумкова рефлексія. Відпрацювання навичок фасилітації, дотримання часових меж, підтримання психологічної безпеки й забезпечення рівноправної участі. Спостереження за груповою динамікою, розпізнавання передчасних порад, оцінювальних суджень і групового тиску. Аналіз результативності проведеної інтервізійної зустрічі.

Завдання для самостійної роботи. Здійснити порівняльний аналіз структурованої інтервізії та балінтівської групи, визначивши відмінності їхніх цілей, процедур і можливостей застосування.

або

Розробити правила та організаційний план діяльності постійної інтервізійної групи психологів із визначенням умов участі, періодичності зустрічей, способів фасилітації та оцінювання групової роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СУПЕРВІЗІЙНА ПІДТРИМКА ПРОФЕСІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА

Практичне заняття 7. Супервізійний аналіз ризиків професійного виснаження та вторинної травматизації (2 год.)

Аналіз навчальних випадків професійного виснаження психолога з визначенням ознак емоційного вигорання, вторинного травматичного стресу та вікарної травматизації. Виявлення індивідуальних, міжособистісних та організаційних чинників професійного ризику. Формулювання супервізійного запиту, спрямованого на підтримання професійної стійкості. Моделювання фрагментів підтримувальної супервізійної взаємодії. Визначення меж супервізійної допомоги та ситуацій, що потребують особистої психотерапії, медичної допомоги або організаційних змін. Розроблення плану професійної підтримки на основі навчального випадку.

Завдання для самостійної роботи. Порівняти можливості супервізійної, інтервізійної та організаційної підтримки психологів із різними умовами професійного навантаження.

або

Підготувати критичний огляд наукових досліджень щодо зв'язку якості супервізійних відносин із професійним вигоранням психологів.

Практичне заняття 8. Супервізійна підтримка психологів, які працюють із кризовими станами та наслідками війни (2 год.)

Рольове моделювання супервізійної зустрічі на основі навчальних випадків роботи психологів із людьми, які пережили травматичний досвід війни, втрату або вимушене переміщення. Формулювання супервізійного запиту з урахуванням професійного й емоційного навантаження психолога. Відпрацювання підтримувального зворотного зв'язку, визначення ресурсів професійної стійкості та аналіз меж компетентності. Розроблення плану подальших професійних дій, що може передбачати додаткову супервізію, інтервізію, підвищення кваліфікації, особисту психологічну допомогу або звернення до інших фахівців. Обговорення принципів психологічної безпеки під час супервізійної роботи з травматичним матеріалом.

Завдання для самостійної роботи. Проаналізувати особливості супервізійних потреб психологів, які працюють у мобільних кризових командах, гуманітарних організаціях або закладах охорони здоров'я.

або

Розробити міждисциплінарну модель професійної підтримки психолога, який працює з наслідками війни, визначивши функції супервізії, інтервізії та взаємодії з іншими фахівцями.

Практичне заняття 9. Підсумкова навчальна інтервізія та оцінювання результативності супервізійно-інтервізійної роботи (2 год.)

Проведення підсумкової навчальної інтервізійної зустрічі з використанням умінь, сформованих упродовж курсу. Самостійне формулювання супервізійного запиту, структуроване представлення випадку, застосування рефлексивних запитань, формулювання альтернативних гіпотез і надання конструктивного зворотного зв'язку. Оцінювання процесу за визначеними критеріями: дотримання структури й етичних принципів, якості професійного аналізу, рівень рефлексії та результативність групової взаємодії. Взаємне оцінювання й підсумкова рефлексія учасників. Визначення індивідуальних потреб подальшого професійного розвитку.

Завдання для самостійної роботи. Розробити індивідуальний план професійного розвитку на основі результатів участі в навчальній супервізії та інтервізії, визначивши конкретні цілі, способи їх досягнення й критерії оцінювання.

або

Підготувати рефлексивне портфоліо, що відображає динаміку власних професійних умінь протягом курсу, із прикладами опрацьованих навчальних ситуацій, отриманого зворотного зв'язку та висновками щодо подальшого професійного вдосконалення.

Перелік тем лекцій для аудиторної роботи для заочної форми навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЙНО-ІНТЕРВІЗІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 1. Супервізія та інтервізія в системі професійної діяльності психолога (1 год.)

Супервізія та інтервізія як форми професійного розвитку, забезпечення якості психологічної допомоги й підтримки психолога. Освітня, підтримувальна та нормативна функції супервізії. Співвідношення супервізії, інтервізії та особистої терапії. Основні форми супервізійно-інтервізійної роботи. Дискримінаційна модель Дж. Бернарда та інтегрована розвимова модель К. Столтенберга: основні положення й можливості застосування у професійній діяльності психолога.

Питання для самостійного вивчення. Порівняльний аналіз супервізійних потреб психолога-початківця та досвідченого фахівця на прикладі конкретних професійних ситуацій. Переваги й обмеження зовнішньої та внутрішньоорганізаційної супервізії. Організаційні передумови створення сталої інтервізійної спільноти. Особливості супервізійної підтримки психологів, які поєднують консультативну, викладацьку та управлінську діяльність [1; 4; 7].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУПЕРВІЗІЇ Й ІНТЕРВІЗІЇ

Тема 3. Організація супервізійного процесу та методи аналізу професійного випадку (1 год.)

Основні етапи супервізійного процесу. Формулювання супервізійного запиту та структуроване представлення професійного випадку. Визначення фокусу супервізійної роботи. Семифокусна модель П. Гокінса та Р. Шохета як інструмент багаторівневого аналізу професійної ситуації. Рефлексивні запитання, формулювання професійних гіпотез і конструктивний супервізійний зворотний зв'язок.

Питання для самостійного вивчення. Порівняння можливостей дискримінаційної та семифокусної моделей супервізії для аналізу складних професійних випадків. Використання аудіо- й відеозаписів психологічних консультацій у супервізійній роботі: методичні можливості та етичні обмеження. Способи перевірки альтернативних професійних гіпотез після супервізійної зустрічі. Розроблення критеріїв оцінювання практичної корисності супервізійних рекомендацій [1; 4; 10].

Теми лекцій для самостійного опрацювання здобувачами заочної форми навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЙНО-ІНТЕРВІЗІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 2. Етичні засади супервізійно-інтервізійної взаємодії та супервізійний альянс (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУПЕРВІЗІЇ Й ІНТЕРВІЗІЇ

Тема 4. Групова супервізія та інтервізія: організаційні моделі й групова динаміка (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СУПЕРВІЗІЙНА ПІДТРИМКА ПРОФЕСІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА

Тема 5. Супервізія та інтервізія в підтриманні професійної стійкості й профілактиці емоційного вигорання психолога (2 год.).

Тема 6. Професійна рефлексія та оцінювання результативності супервізійно-інтервізійної роботи (2 год.).

Теми практичних занять винесені на аудиторну роботу для здобувачів заочної форми навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЙНО-ІНТЕРВІЗІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Практичне заняття 1. Укладання супервізійного контракту та розв'язання етичних дилем (1 год.)

Моделювання первинної супервізійної зустрічі з узгодженням цілей, завдань, професійних меж і правил конфіденційності. Відпрацювання навичок укладання супервізійного контракту та встановлення професійного контакту. Аналіз навчального кейсу, що містить етичну дилему, пов'язану з подвійними відносинами, конфліктом інтересів або ризиком порушення конфіденційності. Формулювання обґрунтованого професійно-етичного рішення.

Завдання для самостійної роботи. Розробити проєкт супервізійного контракту для дистанційної або групової супервізії, передбачивши порядок забезпечення конфіденційності, розподіл відповідальності та способи врегулювання конфліктних ситуацій.

або

Підготувати письмовий аналіз етичної дилеми, що виникає в разі поєднання супервізором управлінських і підтримувальних функцій, із визначенням можливих рішень та їхніх наслідків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУПЕРВІЗІЇ Й ІНТЕРВІЗІЇ

Практичне заняття 2. Структуроване представлення професійного випадку та формулювання супервізійного запиту (1 год.)

Представлення навчального професійного випадку з визначенням контексту психологічної допомоги, професійних труднощів психолога та чинників, що впливають на його діяльність. Відпрацювання навичок формулювання конкретного супервізійного запиту, постановки уточнювальних і рефлексивних запитань. Визначення можливих фокусів супервізійної роботи та формулювання альтернативних професійних гіпотез.

Завдання для самостійної роботи. Проаналізувати навчальний або належно знеособлений професійний випадок за семифокусною моделлю П. Гокінса та Р. Шохета, визначивши сім фокусів супервізійного аналізу й обґрунтувавши вибір пріоритетного фокусу.

або

Порівняти можливості дискримінаційної моделі Дж. Бернарда та семифокусної моделі П. Гокінса і Р. Шохета для аналізу одного професійного випадку.

Практичне заняття 3. Проведення структурованої групової інтервізії (1 год.)

Моделювання інтервізійної зустрічі в малій групі з розподілом ролей доповідача, фасилітатора, учасників і спостерігача. Відпрацювання основних етапів інтервізії: представлення випадку, уточнення запиту, висунування гіпотез, колегіальне обговорення та підсумкова рефлексія. Практика конструктивного зворотного зв'язку, дотримання професійних меж і забезпечення психологічної безпеки групової взаємодії.

Завдання для самостійної роботи. Розробити організаційний план діяльності постійної інтервізійної групи психологів, визначивши її склад, правила взаємодії, порядок розподілу ролей, періодичність зустрічей і способи оцінювання результативності.

або

Здійснити порівняльний аналіз структурованої інтервізії та балінтівської групи, визначивши відмінності їхніх цілей, процедур, групової динаміки й можливостей застосування у професійній діяльності психолога.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СУПЕРВІЗІЙНА ПІДТРИМКА ПРОФЕСІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА

Практичне заняття 4. Супервізійна підтримка професійної стійкості та рефлексія професійного розвитку психолога (1 год.)

Аналіз навчального випадку професійного виснаження психолога, який працює з кризовими станами або наслідками травматичного досвіду. Визначення індивідуальних, міжособистісних та організаційних ресурсів професійної стійкості. Моделювання фрагмента підтримувальної супервізійної взаємодії. Рефлексивне оцінювання власних професійних умінь, визначення індивідуальних потреб і формулювання цілей подальшого професійного розвитку.

Завдання для самостійної роботи. Розробити комплексний план супервізійної, інтервізійної та організаційної підтримки психолога, який працює з людьми, що пережили травматичний досвід війни, з урахуванням ризиків емоційного вигорання та вторинної травматизації.

або

Підготувати рефлексивне портфоліо за результатами опанування дисципліни, визначивши сформовані професійні вміння, потреби подальшого вдосконалення та індивідуальні цілі професійного розвитку.

Теми практичних занять винесені для самостійного опрацювання здобувачами заочної форми навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЙНО-ІНТЕРВІЗІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Практичне заняття 1. Вибір моделі, ролі та фокусу супервізійної роботи (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУПЕРВІЗІЇ Й ІНТЕРВІЗІЇ

Практичне заняття 2. Аналіз професійного випадку за семифокусною моделлю П. Гокінса та Р. Шохета (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СУПЕРВІЗІЙНА ПІДТРИМКА ПРОФЕСІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА

Практичне заняття 3. Супервізійний аналіз ризиків професійного виснаження та вторинної травматизації (2 год.).

Практичне заняття 4. Супервізійна підтримка психологів, які працюють із кризовими станами та наслідками війни (2 год.).

Практичне заняття 5. Оцінювання результативності супервізії та рефлексивна практика (2 год.).

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

«Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма

Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	84
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	16	8
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	21	8
Підготовка до поточного контролю	6	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	17	58

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

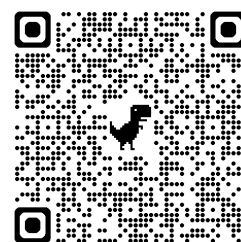
Для вивчення дисципліни необхідні:

- навчальна аудиторія з можливістю організації роботи в парах і малих групах;
- комп'ютер та мультимедійне обладнання;
- доступ до мережі Інтернет і системи дистанційного навчання Moodle;
- дидактичні матеріали для рольового і симуляційного відпрацювання практичних навичок;
- доступ до рекомендованих нормативних, наукових і методичних електронних ресурсів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з "Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти". Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

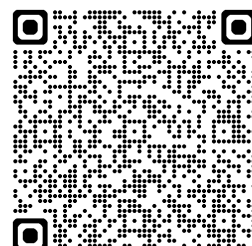

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Політика використання штучного інтелекту” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#). Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога» застосовуються проблемно-пошукові, аналітичні, інтерактивні та практикоорієнтовані методи навчання, спрямовані на опанування теоретичних моделей супервізії, розвиток навичок аналізу професійних випадків, формулювання супервізійного запиту, розв'язання етичних дилем та організації супервізійно-інтервізійної взаємодії. Особлива увага приділяється моделюванню професійних ситуацій, проведенню навчальної інтервізії, формуванню навичок конструктивного зворотного зв'язку, професійної рефлексії, визначенню меж власної компетентності та використанню супервізії для підтримання професійної стійкості психолога.

Програмний результат навчання	Методи навчання	Методи оцінювання
ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.	Кейс-метод; дискусія; структуроване представлення професійного випадку; групова інтервізія.	Усний і письмовий контроль; взаємооцінювання.
ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.	Проблемно-пошуковий метод; аналіз професійних ситуацій; моделювання супервізійних зустрічей; рефлексивний метод	Практичний контроль; самооцінювання; усний контроль
ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	Аналіз етичних дилем; кейс-метод; рольове моделювання супервізійної взаємодії; дискусія	Письмовий контроль, усний контроль

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності	Порівняльний метод; кейс-метод; моделювання професійних ситуацій; метод проєктів; навчальна групова інтерв'язія.	Практичний і письмовий контроль
--	--	---------------------------------

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	Аудиторна робота на практичних заняттях, виконання самостійної роботи	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	Екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149> результатів навчання.

Поточний контроль проводиться викладачами під час практичних занять, а також при виконанні самостійної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів

до виконання конкретної роботи. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані та включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, виконання письмових завдань, виступів здобувачів, участі їх у дискусіях, представлення презентації на практичних заняттях, а також виконання самостійних робіт протягом семестру.

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» (далі – Журнал) на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності здобувача на практичному занятті виставляють «н». За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюють підсумкову оцінку та здійснюють підрахунок пропущених занять. «Усереднену» оцінку переводять у 100-бальну шкалу.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі денної форми зобов'язані відпрацювати **впродовж трьох наступних тижнів**. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в». У разі недотримання цієї норми, замість «н» у журналі в графі практичних занять буде виставлено «0» (нуль балів) без права перескладання.

Здобувачі денної форми повинні мати оцінки з **не менше 50% аудиторних занять**.

Для здобувачів денної та заочної форми навчання передбачена обов'язкова самостійна робота, яка враховується в поточному контролі.

Критерії оцінювання відповіді на практичному занятті

Під час оцінювання відповідей і виконання завдань із навчальної дисципліни «Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога» враховуються:

- Знання та розуміння навчального матеріалу: правильність і повнота розкриття теоретичних засад, принципів і моделей супервізії та інтервізії.
- Володіння понятійним апаратом: коректність використання професійної термінології, розуміння супервізійних моделей, функцій і форм супервізійно-інтервізійної роботи.
- Застосування знань на практиці: здатність аналізувати професійні випадки, формулювати супервізійний запит, обґрунтовувати вибір моделі, ролі та фокусу супервізійної роботи.
- Виконання практичного завдання: повнота, правильність і самостійність виконання завдань, участь у моделюванні супервізійних та інтервізійних ситуацій, дотримання професійно-етичних принципів.
- Обґрунтованість відповіді та висновків: логічність професійного аналізу, аргументованість запропонованих рішень, здатність до рефлексії та конструктивного зворотного зв'язку.

Деталізовані критерії оцінювання відповіді на практичному занятті:

<i>Кількість балів</i>	<i>Характеристика</i>
<i>5 балів</i>	Здобувач(ка) повно й правильно розкриває зміст питання, коректно використовує професійну термінологію та положення супервізійних моделей. Самостійно аналізує професійні випадки, обґрунтовує супервізійні рішення, правильно виконує практичне завдання з дотриманням етичних принципів. Висновки логічні, аргументовані та рефлексивно осмислені.
<i>4 бали</i>	Здобувач(ка) загалом правильно розкриває зміст питання, володіє основними поняттями та застосовує теоретичні знання до аналізу професійних ситуацій. Практичне завдання виконано переважно правильно, однак допущено окремі неточності або недостатньо обґрунтовано вибір супервізійних рішень.

3 бали	Здобувач(ка) демонструє базове розуміння навчального матеріалу, проте відповідь неповна або містить суттєві неточності. Має труднощі з формулюванням супервізійного запиту, вибором моделі чи аналізом професійного випадку. Практичне завдання виконано частково, висновки недостатньо аргументовані.
2 бали	Здобувач(ка) демонструє фрагментарне розуміння навчального матеріалу, допускає істотні помилки у використанні основних понять, має труднощі із застосуванням теоретичних знань до практичної ситуації. Або відповідь відсутня. Практичне завдання виконано частково або не виконано, висновки поверхові або недостатньо обґрунтовані.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Під час оцінювання самостійної роботи враховуються:

- Повнота та правильність виконання завдання: відповідність змісту роботи поставленій меті й вимогам.
- Розуміння теоретичного матеріалу: знання принципів, моделей, методів та етичних засад супервізійно-інтервізійної практики.
- Аналітичні вміння: здатність аналізувати професійні випадки, порівнювати супервізійні моделі, визначати професійні труднощі та формулювати обґрунтовані висновки.
- Практична спрямованість: доцільність запропонованих супервізійних рішень, планів професійної підтримки, організаційних моделей інтервізії та способів професійного розвитку.
- Самостійність і якість виконання: логічність, структурованість, аргументованість, дотримання професійно-етичних вимог і правил оформлення роботи.

<i>Кількість балів</i>	Опис критерію
5 балів	Завдання виконано повністю й самостійно. Робота демонструє ґрунтовне розуміння теоретичних засад супервізії та інтервізії, уміння аналізувати професійні випадки, обґрунтовано застосовувати супервізійні моделі й пропонувати практичні рішення. Висновки аргументовані, професійно-етичні вимоги дотримано. Робота логічно структурована та належно оформлена.
4 бали	Завдання виконано переважно повністю. Здобувач(ка) демонструє достатнє розуміння матеріалу, уміє застосовувати теоретичні положення до професійних ситуацій. Аналіз і запропоновані рішення загалом обґрунтовані, однак окремі аспекти розкрито недостатньо повно або допущено незначні неточності.

3 бали	Завдання виконано частково або з окремими суттєвими недоліками. Робота демонструє базове розуміння матеріалу, проте аналіз професійних ситуацій переважно описовий. Вибір супервізійних моделей, запропоновані рішення чи висновки недостатньо обґрунтовані. Наявні недоліки у структурі або оформленні.
2 бали	Завдання виконано фрагментарно або зі значними недоліками. Розуміння теоретичних положень поверхове, допущено істотні помилки в аналізі професійних випадків чи застосуванні супервізійних моделей. Висновки недостатньо аргументовані, робота потребує суттєвого доопрацювання.
0 балів	Завдання не виконано або подана робота не відповідає основним вимогам і не демонструє розуміння теми.

Критерії оцінювання індивідуального проєктного завдання

Індивідуальне проєктне завдання передбачає розроблення проєкту організації супервізійної або інтервізійної роботи відповідно до обраної професійної ситуації. Здобувач може розробити проєкт супервізійного контракту, організаційний план діяльності інтервізійної групи або комплексний план супервізійної підтримки психолога, який працює з кризовими станами та наслідками війни.

Проєкт має містити характеристику професійної ситуації та супервізійних потреб, мету й очікувані результати, обґрунтування обраної моделі супервізії або інтервізії, опис основних етапів і методів роботи, етичні застереження, визначення меж професійної відповідальності та критерії оцінювання результативності.

Під час оцінювання індивідуального проєктного завдання враховуються:

- Повнота аналізу професійної ситуації та визначення супервізійних потреб.
- Чіткість формулювання мети, завдань і очікуваних результатів проєкту.
- Теоретична обґрунтованість вибору супервізійної моделі, методів і форм роботи.
- Логічність, послідовність і практична здійсненність запропонованого плану.
- Дотримання професійно-етичних принципів, конфіденційності та меж компетентності психолога.
- Обґрунтованість критеріїв оцінювання результативності супервізійно-інтервізійної роботи.

- Самостійність виконання, якість оформлення та презентації проєкту.

<i>Кількість балів</i>	Опис критерію
5 балів	Проект повністю відповідає вимогам. Ґрунтовно проаналізовано професійну ситуацію та супервізійні потреби, чітко визначено мету й очікувані результати. Вибір супервізійної моделі та методів роботи теоретично обґрунтований. Запропонований план логічний, послідовний і практично здійснений. Повністю враховано професійно-етичні вимоги та межі компетентності. Визначено доцільні критерії оцінювання результативності. Проєкт якісно оформлено та аргументовано представлено.
4 бали	Проект відповідає основним вимогам. Професійну ситуацію та супервізійні потреби проаналізовано, мету й очікувані результати визначено. Вибір моделі та методів загалом обґрунтований, план практично здійснений. Окремі аспекти організації роботи, оцінювання результативності або презентації потребують уточнення. Етичні вимоги переважно враховано.
3 бали	Проект містить основні компоненти, проте аналіз професійної ситуації неповний. Мету або очікувані результати сформульовано недостатньо чітко. Вибір супервізійної моделі обґрунтовано частково, запропонований план потребує доопрацювання. Критерії оцінювання результативності та етичні застереження розкрито недостатньо.
2 бали	Проект виконано фрагментарно. Супервізійні потреби визначено поверхово, мета й очікувані результати нечіткі. Вибір моделі та методів недостатньо обґрунтований, запропонований план має істотні недоліки. Етичні вимоги, межі компетентності або способи оцінювання результативності не враховано належним чином.
0 балів	Проект не подано або виконано таким чином, що він не відповідає основним вимогам і не містить матеріалів, необхідних для оцінювання.

Особливості оцінювання за формами навчання. Для здобувачів денної форми оцінюються письмовий проєкт та його презентація на практичному занятті. Для здобувачів заочної форми — письмовий проєкт, презентація та коротка письмова рефлексія, подані в Moodle. Максимальна кількість балів і змістові критерії є однаковими для обох форм навчання.

До підсумкового контролю допускають здобувачів, які за результатами поточного контролю отримали **35 балів і більше**. Здобувачі, що отримали **34 бали й менше**, не складають підсумкового контролю. На підставі укладання додаткового договору вони повторно вивчають дисципліну впродовж наступного семестру.

Підсумковий контроль знань у формі екзамену проводиться у вигляді письмової роботи. За результатами підсумкового контролю (екзамену) студент може отримати максимум 40 балів. Він передбачає написання розгорнутих відповідей на 1 питання теоретичного характеру і аналізу одного професійно-орієнтованого завдання (кейсу) **впродовж 1 години 20 хвилин.** Кожне із завдань оцінюється максимально по 20 балів.

Підсумковий контроль знань (екзамен) проводять у формі письмової роботи у відповідних аудиторіях закладу вищої освіти (або в окремих випадках – дистанційно) з використанням платформи Moodle. Для заочної форми навчання підсумковий контроль знань проводять з використанням платформи Moodle.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перескладання.

Критерії оцінювання екзаменаційного питання теоретичного характеру

Під час оцінювання відповіді на екзаменаційне питання з навчальної дисципліни «Супервізійно-інтервізійні практики у роботі психолога» враховуються:

- Повнота та правильність розкриття змісту питання — до 5 балів.
- Коректність використання професійної термінології, теоретичних підходів і моделей супервізії та інтервізії — до 4 балів.
- Розуміння принципів, функцій, форм, етапів та етичних засад супервізійно-інтервізійної роботи — до 4 балів.
- Здатність аналізувати й порівнювати супервізійні моделі, пояснювати особливості їх застосування до різних професійних ситуацій — до 3 балів.
- Наукова обґрунтованість відповіді та використання фахових джерел — до 2 балів.

- Логічність, послідовність, самостійність та аргументованість викладу — до 2 балів.

**Деталізовані критерії оцінювання відповіді на екзаменаційне питання
теоретичного характеру**

Оцінка	Критерії
18–20 балів	Здобувач(ка) повно й правильно розкриває зміст питання, вільно використовує професійну термінологію. Демонструє ґрунтовне розуміння теоретичних підходів, моделей, принципів та етичних засад супервізії й інтервізії. Уміє аналізувати й порівнювати супервізійні моделі, пояснювати особливості їх застосування, організації супервізійного процесу та професійної взаємодії. Відповідь науково обґрунтована, логічна, самостійна й аргументована.
15–17 балів	Здобувач(ка) правильно розкриває основний зміст питання, коректно використовує понятійний апарат супервізії та інтервізії. Демонструє достатнє розуміння теоретичних моделей, організаційних та етичних засад супервізійно-інтервізійної роботи, однак окремі аспекти розкрито недостатньо повно. Аналіз теоретичних підходів загалом обґрунтований. Відповідь логічна, містить незначні неточності.
11–14 балів	Здобувач(ка) демонструє загальне розуміння питання та відтворює основні теоретичні положення, проте відповідь неповна або переважно описова. Допускає окремі неточності у використанні професійних понять, характеристиці супервізійних моделей, принципів або етапів супервізійного процесу. Порівняння теоретичних підходів недостатньо розгорнуте, висновки частково аргументовані.
6–10 балів	Здобувач(ка) розкриває питання фрагментарно, демонструє поверхове розуміння теоретичного матеріалу. Допускає суттєві помилки у використанні професійних понять, поясненні супервізійних моделей, організаційних або етичних засад супервізії та інтервізії. Відповідь недостатньо послідовна й аргументована.

0–5 балів	Здобувач(ка) не розкриває зміст питання або демонструє недостатнє розуміння основних теоретичних положень супервізії та інтервізії. Понятійний апарат використовує некоректно, допускає істотні помилки. Відповідь позбавлена логічного й аргументованого викладу або відсутня.
------------------	---

Критерії оцінювання розв’язання екзаменаційного професійно-орієнтованого завдання / кейсу

Професійно орієнтоване завдання передбачає аналіз змодельованої ситуації з практики психолога, визначення професійних труднощів і формулювання супервізійного запиту, обґрунтування вибору супервізійної моделі, ролі та фокусу роботи, а також розроблення можливих рішень із дотриманням професійно-етичних принципів. Залежно від змісту кейсу завдання може охоплювати організацію групової інтервізії, аналіз ризиків професійного виснаження, вторинної травматизації та визначення потреби в додатковій професійній підтримці.

Під час оцінювання розв’язання професійно орієнтованого завдання враховуються:

- Визначення професійної проблеми, формулювання супервізійного запиту та коректність використання професійної термінології — до 4 балів.
- Комплексність аналізу професійного випадку, визначення супервізійних потреб, професійних труднощів і можливих напрямів роботи — до 4 балів.
- Обґрунтованість вибору супервізійної моделі, ролі, фокусу та методів аналізу професійного випадку — до 3 балів.
- Доцільність запропонованих супервізійних рішень, способів організації інтервізії або заходів професійної підтримки — до 4 балів.

- Урахування конфіденційності, професійно-етичних принципів, психологічної безпеки та меж компетентності психолога — до 3 балів.
- Логічність, самостійність, рефлексивність та аргументованість висновків — до 2 балів.

Деталізовані критерії оцінювання розв’язання екзаменаційного професійно-орієнтованого завдання / кейсу

Оцінка	Критерії
18–20 балів	Здобувач(ка) правильно визначає професійну проблему, чітко формулює супервізійний запит і здійснює комплексний аналіз професійного випадку. Обґрунтовано обирає супервізійну модель, роль, фокус і методи роботи відповідно до особливостей ситуації. Пропонує логічні, практично здійсненні супервізійні рішення, визначає можливі альтернативи та потребу в додатковій професійній підтримці. Ураховує конфіденційність, професійно-етичні вимоги, психологічну безпеку та межі компетентності психолога. Демонструє здатність до професійної рефлексії. Висновки самостійні й аргументовані.
15–17 балів	Здобувач(ка) правильно визначає основну професійну проблему та загалом коректно формулює супервізійний запит. Аналіз професійного випадку достатньо повний, вибір супервізійної моделі та запропоновані рішення переважно обґрунтовані. Окремі аспекти аналізу, визначення фокусу роботи або альтернативних рішень потребують уточнення. Етичні вимоги та межі професійної компетентності враховано. Висновки логічні, але окремі положення недостатньо аргументовані.
11–14 балів	Здобувач(ка) демонструє загальне розуміння професійної ситуації, проте її аналіз неповний або переважно описовий. Супервізійний запит сформульовано недостатньо чітко, вибір моделі, ролі чи фокусу роботи обґрунтовано частково. Запропоновані рішення загалом відповідають змісту кейсу, але потребують додаткової аргументації. Етичні аспекти та межі компетентності враховано не повністю.
6–10 балів	Здобувач(ка) частково розуміє зміст кейсу, однак допускає суттєві помилки у визначенні професійної проблеми, формулюванні супервізійного запиту або виборі супервізійної моделі. Аналіз професійного випадку фрагментарний, запропоновані рішення недостатньо обґрунтовані або не відповідають особливостям ситуації. Етичні вимоги, психологічну безпеку та межі компетентності враховано частково. Висновки слабо аргументовані.

0–5 балів	Завдання виконано фрагментарно або відповідь не демонструє достатнього розуміння професійної ситуації. Допущено істотні помилки у визначенні професійної проблеми, формулюванні супервізійного запиту, застосуванні супервізійних моделей і виборі професійного рішення. Запропоновані дії не обґрунтовані або не відповідають змісту кейсу. Етичні вимоги та межі компетентності не враховано або завдання не виконано.
------------------	--

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ЄКТС
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Артеменко Т. Б. Керівництво з проведення інтерв'язій та супервізій : практ. посіб. **Черкаси : КНЗ «ЧОПОПП Черкаської обласної ради», 2021. 48 с.** URL: <https://library.ippro.com.ua/attachments/article/563/%D0%9A%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D0%B7%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B>

[5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%83%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B2%D1%96%D0%B7%D1%96%D1%97.pdf](#)

2. Астремська І. В. Супервізія: профілактика та корекція емоційного вигорання працівників професій допомоги : монографія. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2024. 132 с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2472> .
3. Боярчук О., Микитюк Л. Професійна стійкість учасників та учасниць супервізії : путівник для тренера. Київ : УІПО, 2026. 105 с. URL: <https://uied.org.ua/profesijnyj-rozvytok/> .
4. Мушкевич М. І. Супервізія : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 188 с.
5. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти : путівник для тренерів / О. Боярчук та ін. Київ : УІПО, 2025. 84 с. URL: <https://uied.org.ua/profesijnyj-rozvytok/> .
6. Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти : комплект навч.-метод. забезпечення / Ю. Борисенко та ін. Київ : УІПО, 2024. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/superviziya.-komplekt.pdf> .
7. Стягунова О. Принципи, форми та методи супервізії : метод. матеріали. Київ : УІПО, 2024. 14 с. URL: <https://vector.uied.gov.ua/uk/mpk/1886/detail/> .
8. Стягунова О. Супервізія як інструмент розвитку професійної саморефлексії : метод. матеріали. Київ : УІПО, 2024. 13 с. URL: <https://vector.uied.gov.ua/uk/mpk/1886/detail/> .
9. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук / Ю. Борисенко та ін. Київ : УІПО, 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/profesijnyj-rozvytok/> .
10. Супервізія не ревізія : метод. порадник / Ю. О. Борисенко та ін. Київ : УІПО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> .

Додаткова література:

1. Байдик В. Супервізія та інтервізія як ефективні інструменти підтримки спеціалістів психологічної служби. *Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Регіональна система розвитку післядипломної педагогічної освіти: виклики та сучасні рішення»* , м.

- Сєвєродонецьк Луганської обл., 07 листопада 2019 р. ЛОІППО, м. Сєвєродонецьк, С. 12-14. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/719135/>
2. Комар Т., Чухрій І. Проблеми психологічної практики: супервізія як метод професійного зростання. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2025. Вип. 83. С. 102–106. DOI: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2025-83-102-106>
 3. Компанович М. С. Супервізія як інструмент розвитку самосвідомості клінічних психологів. *Журнал соціальної та практичної психології*. 2026. № 7. С. 133–139. DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-2026-7-20>
 4. Ляховець Л. О., Низовець-Кропта О. А. Розуміння практики супервізії в роботі психологів закладів освіти в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2024. Том 35 (74). № 5. С. 30–36. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/11377>.
 5. Халік О. О., Бикова О. Ф. Системна інтегративна модель психотерапії і консультування (СІМПіК) в практиці підготовки психологів та інших спеціалістів допомагаючих професій. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. 2019. Т. 9. С. 307–324. DOI: <https://doi.org/10.31812/psychology.v9i0.3764>.
 6. Bernard J. M., Goodyear R. K. *Fundamentals of Clinical Supervision*. 6th ed. New York : Pearson, 2019.
 7. Davys A., Beddoe L. *Best Practice in Professional Supervision*. London : Jessica Kingsley Publishers, 2021. 240 p.
 8. Falender C. A., Shafranske E. P. *Clinical Supervision: A Competency-Based Approach*. 2nd ed. Washington, DC : American Psychological Association, 2021. 497 p.
 9. Hawkins P., McMahon A. *Supervision in the Helping Professions*. 5th ed. Maidenhead : Open University Press, 2020. 352 p.
 10. Hiebler-Ragger M. et al. The supervisory relationship from an attachment perspective: connections to burnout and sense of coherence in health professionals. *Clinical Psychology & Psychotherapy*. 2021. Vol. 28, no. 1. P. 124–136. DOI: <https://doi.org/10.1002/cpp.2494>.
 11. Schreyer B. et al. The effects of clinical supervision on supervisees and patient outcomes in psychotherapy: a systematic review and meta-analysis. *Frontiers in Psychiatry*. 2025. Vol. 16. Art. 1705578. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsy.2025.1705578>.

Електронні інформаційні ресурси

1. Деякі питання організації та проведення супервізії : наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2019 № 1313. URL: <https://imzo.gov.ua/2019/10/21/nakaz-mon-vid-18-10-2019-1313-deiaki-pytannia-orhanizatsii-ta-provedennia-supervizii/>
2. Електронна бібліотека НАПН України : електронний науковий архів / Національна академія педагогічних наук України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/>.
3. Інститут соціальної та політичної психології НАПН України : офіційний вебсайт. URL: <https://ispp.org.ua/>.
4. American Psychological Association. Guidelines for clinical supervision in health service psychology. *American Psychologist*. 2015. № 70(1). PP. 33–46. DOI: <https://doi.org/10.1037/a0038112>
5. American Psychological Association. Clinical Supervision Essentials Series : URL: <https://www.apa.org/pubs/books/clinical-supervision>
6. British Association for Counselling and Psychotherapy. Ethical Framework for the Counselling Professions. URL: <https://www.bacp.co.uk/ethical-framework/>.